

Dializni GLASNIK

Ljubljana, julij 1997

VSEBINA

Transplantiranje: Še vedno (skoraj) nič	1
Kako bo razdeljen denar	2
Novo vodstvo ZDLB	3
Poleti v Čateške toplice	6
Vprašanja in odgovori	8

PROSTOR ZA POŠTNI NASLOV

Transplantiranje

Še vedno (skoraj) nič

V mnogih državah opravljajo transplantacije ledvic rutinsko in obenem množično. Vprašanje, zakaj pri nas v Sloveniji, tega ne izvajamo, postaja malodane že priskutno. Sploh pa ob dejstvu, da stroka pri nas ta posel nedvomno v celoti obvlada; tako transplantacije, kot nadaljnje vzdrževanje ledvice. In kljub temu Slovenija še ni stopila čez plot, ki že leta in leta predstavlja pregrado pred sprostitev bistveno številčnejših transplantacij ledvic.

Zakaj je tako, je vprašanje, ki vsakodnevno preveva slovensko javnost, še posebej pa čakajoče na transplantacijo. In to ob dejstvu, da je transplantacija bistveno cenejša od dialize, kar bi moralo biti že kreatorjem gospodarske politike v zdrav-

stvu nujno vodilo za uvedbo sistema transplantacij.

Že ob grobem finančnem računu bi se pokazali ogromni prihranki, s katerimi bi lahko naše zdravstvene ustanove tudi hitreje opremljali z moderno medicinsko opremo in še kaj drugega zraven. Nena zadnje, ali celo na prvem mestu, pa je treba ponovno - kot že ničkolikokrat zapisati, da transplantacija daje možnost neprimerno kvalitetnejšega življenja, kot pa je življenje z dializo.

Tako pa je zakon o transplantacijah že nekaj let v parlamentarnih predalih, kot da je to zadnja stvar, ki naj bi jo sprejeli in uzakonili. Mar bi sprejemanje tega zakona resnično vzelo pristojnim toliko časa in moči, da se ga ne lotijo? Menda ja ne, saj

po drugi strani Državni zbor kar čez noč sprejema za Slovenijo usodne in odločilne zadeve.

Ob naši nenehni borbi za uzakonitev in vpeljavo transplantacij ledvic v večjem številu, pa me pravzaprav kar nekako ob zid potiskajo mnenja - tudi strokovna (!) - da bi pri nas lahko presaditve ledvic v večjem številu izvajali tudi brez zakona, ki že nekaj let leži v parlamentu?! Menda ja ne, saj to bi bilo čisto zavajanje in sprenevedanje.

No, ob tem kometarju pa se ne hote in nenehno vsiljuje tudi dejstvo, da je Slovenija v svetu znana in priznana kot država z vrhunskimi medicinskimi dosežki, obenem pa nas letno število presaditev ledvic uvršča v povsem drug nivo.

M. Brilej

Število presaditev ledvic mrtvih dajalcev v Sloveniji se giblje pod 10 (!) letno. Pri tem pa je zanimivo (nerazumljivo!) tudi dejstvo, da ljudje računajo na tuje organe in jih tudi sprejmejo, če jih potrebujejo, potencialni darovalci po svoji smrti pa nočejo biti.

Sem
Darovalec
Rad bi pomagal nekemu
živeti po moji smrti

S podpisom potrjujem, da lahko po moji smrti porabite dele mojega telesa za transplantacijo.

Ime in priimek _____

Datum rojstva _____

Podpis _____ Datum _____

Kartica darovalca. Je projekt sploh kdaj zaživel?

Kako bo razdeljen denar?

Zakon o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije, ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije 24. julija 1996, je za nadaljevanje osnovnega namena lotrijskih sredstev določil ustanovitev dveh fundacij in sicer: Fundacijo za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v RS in Fundacijo za financiranje športnih organizacij v RS, ki delujeta kot pravni osebi javnega prava. Akt o ustanovitvi fundacij naj bi sprejel Državni zbor v roku 30 dni od uveljavitve zakona.

Vsako od fundacij upravlja Svet fundacije. Svet fundacije o financiranju invalidskih in humanitarnih organizacij naj bi bil sestavljen iz 21 članov, ki jih imenuje Državni zbor in sicer 15 članov od predstavnikov uporabnikov, in 6 članov od predstavnikov zainteresirane javnosti.

Od 15 članov uporabnikov predlagajo 6 članov invalidske organizacije in 6 članov humanitarne organizacije bolnikov, tri člane pa ostale humanitarne organizacije (Gorska reševalna služba, Rdeči križ Slovenije in Slovenska KARITAS).

Sestava sveta fundacije je bila sprejeta kot osnova, ki daje vsem uporabnikom možnosti pri odločanju o uporabi sredstev. Za razdelitev in uporabo sredstev se po zakonu izdelata poseben pravilnik o merilih in pogojih za uporabo sredstev fundacije, h kateremu daje svoje soglasje tudi Državni zbor RS.

Jeseni 1996, ko je Vlada RS v skladu z zakonom pripravila akta o ustanovitvi fundacij, se je na predlog invalidskih organizacij (SIOS) in na predlog Olimpijskega komiteja, zadeva ustavila. Skupina petih poslancev je predlagala Zakon o spremembi 10. člena Zakona o preoblikovanju Loterije Slovenije, in sicer spremembo sestave svetov fundacij. Sprememba zakona, ki jo predlagajo invalidske organizacije, uvaja drugačno sestavo sveta

Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v kateri je od 15 članov uporabnikov 11 članov invalidskih organizacij in 4 člani humanitarnih organizacij. To pomeni, da bi imele humanitarne organizacije bolnikov v svetu fundacije le enega člana. S predlogom petih poslancev je bil postopek ustanovitve fundacij ustavljen, sredstva za leto 1997 pa so bila razdeljena po dosedanjem ključu in postopku Loterijskega sveta, ki je nadaljeval delo po stari zakonodaji.

V času letošnjega junijskega oz. julijskega zasedanja je razprava o spremembi zakona uvrščena na dnevni red Državnega zbora. Pred tem je bila sprememba zakona dana v presojo in mnenja parlamentarnim in vladnim odborom. V obširnih razpravah skušamo uveljaviti svoje pravice tako predstavniki organizacij bolnikov kot tudi invalidske organizacije. Pri tem žal prihaja do neljubih medsebojnih pogajanj, pri katerih kljub pomoči določenih visokih vladnih funkcionarjev ni bilo dosežnega dogovora.

Ne glede na to kako bo o predlogu spremembe zakona določil Državni zbor, bolniki ne moremo pristati na samo enega predstavnika v svetu fundacije. Od rednih sredstev za izvajanje naših programov smo življensko odvisni in zato

tudi zainteresirani za možnost soodločanja o njihovi uporabi.

V pogovorih predstavnikov SIOS in predstavnikov Sveta združenja humanitarnih organizacij bolnikov so bile razprave usmerjene bolj na variante o globalnem razrezu sredstev med ti dve področji. Pogovori o tem so bili prekinjeni v razhajanju 10%. Predlog invalidskih organizacij za razdelitev sredstev fundacije na 80% : 20% v korist invalidskih organizacij proti predlogu humanitarnih organizacij bolnikov za razmerje 70% : 30%. Humanitarne organizacije bolnikov so z dosedanjim delovanjem dokazale, da so programi v fazi razvoja pokazali svojo korist bolnikom in širši skupnosti. Financiranje za polno in kontinuirano realizacijo programov je potrebno zagotoviti predvsem iz naslova sredstev fundacije. Drugih zanesljivih virov za ta namen slovenska

družba v tem času ne predvideva. Glede na dosedanje razmerje sredstev (90% : 10%) pa kaže na to, da bi obseg sredstev manjši od 30% ne zadoščal za pričakovani kvalitetni premik realizacije programov humanitarnih organizacij bolnikov.

Kot udeleženec večine razgovorov in pogajanj menim, da bo potrebno razgovore še nadaljevati in glede na zadnje pogovore upravičeno upam, da bomo v bližnji prihodnosti našli skupni jezik. Pri tem računam tudi na pomoč organov, ki so v državi ustanovljeni za področje urejanja invalidskih in humanitarnih zadev. Želel bi, da pri teh vprašanjih da svoj prispevek tudi medicinska stroka, od katere pričakujemo strokovne podlage za določitev statusa ljudi, ki imajo glede na obliko in stanje bolezni oziroma invalidnost, posebne potrebe.

Pavle Podlipnik

Ivan Logar je novi predsednik ZDLB

Na pretekli seji skupščine Zveze društev ledvičnih bolnikov Slovenije, je bil za novega predsednika zveze izvoljen Ivan Logar.

Po poklicu je novi predsednik dipl. psiholog, v delovanju društev ledvičnih bolnikov pa ni čisto novo ime, saj je bil v letih 1985 - 1989 predsednik ljubljanskega društva ledvičnih bolnikov.

M.B.

Težko rojevanje fundacije

Z zakonom o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije je nastala tudi fundacija za financiranje invalidskih organizacij in humanitarnih organizacij bolnikov, kar bo spremenilo sistem financiranja teh organizacij.

Vendar pa fundacija nika-
kor ne more zaživeti. Sestavi
sveta fundacije nasprotuje
Svet invalidskih organizacij
Slovenije (SIOS), ki meni, da
bi moral imeti v svetu 11 čla-
nov namesto predlaganih 6,
kolikor naj bi jih imele tudi
humanitarne organizacije bol-
nikov. SIOS, ki je imel doslej

prevladujoč vpliv na ta sreds-
tva, ki so jih razdeljevali v lo-
terijskem svetu, je tako postal
"enakopraven" s humanitar-
nimi organizacijami bolni-
kov, kamor spada tudi Zveza
društev ledvičnih bolnikov
Slovenije.

Resnici na ljubo je treba
reči, da je ZDLB doslej iz lo-

terijske malhe dobivala drob-
tinice, zato v Zvezi tudi ni-
smo nikoli zmogli izvajati
kaj več kot najosnovnejši
program z izjemno nizkimi
sredstvi. No, sedaj poteka
bitka za denar. Humanitarne
organizacije bolnikov si
skušajo izboriti ugodnejša
razmerja, čemur pa SIOS
nasprotuje, saj bi se tehnič-
na za malenkost nagnila v korist
humanitarnih organizacij bol-
nikov.

V pogajanja so vključena
vsa mogoča telesa, Državni
zbor, posamezniki... Eni in
drugi dokazujejo svoj status,
položaj, težave, potrebe...
Tematika je resda težka. Po-
gajalci humanitarnih organi-
zacij bolnikov pri tem neneh-
no doživljajo očitke, da bi s
svojimi stališči utegnili pri-
zadeti že itak prizadete inva-
lide. Toda kdo je pravzaprav
invalid? Kdo je odvisen od
drugih, kdo rabi nenehno po-
moč - fizično, moralno in
medicinsko? Mar samo tisti,
ki se jim to vidi, že od daleč
in ki to pomoč nedvomno re-
snično potrebujejo?

Vendar pa so tu še drugi, ki
se jim na prvi pogled ravno
ne vidi, da bi bili potrebni
nujnega in stalnega sodelo-
vanja in pomoči, čeprav obo-
je v resnici še kako potrebu-
jejo. To so npr. tudi ledvični
bolniki na dializi. Ne morejo
živeti brez pomoči drugih.
Trikrat tedensko dializiranje
po pet ur, teden za tednom,

leto za letom... Izjemno stro-
ga dieta, omejeno gibanje,
kup zdravil... Mar naj bi ta
kategorija bolnikov še kar
naprej ostala nekako "drugo-
razredna?"

V zvezi društev ledvičnih
bolnikov Slovenije in v druš-
tvih bi seveda z malce več de-
narja lahko marsikaj storili,
saj se z denarjem navsezad-
nje ustvarja boljše življenj-
ske pogoje in žarek sreče ter
veselja bi s programi lahko
večkrat prodrli v duše ledvič-
nih bolnikov.

Nenazadnje pa je treba reči,
da ZDLB nima niti svojih
prostorov, niti opreme, niti
kakršnihkoli drugih sredstev
za delo, da se vse dejavnosti
opravljajo čisto amatersko,
doma in s požrtvovalnostjo
tistih bolnikov, ki to vsaj
malo zmorejo. Primerjava s
SIOS-om sploh ni možna!
Bo odslej kaj drugače? SIOS
je sprožil celo ustavni spor,
dosegel postopek za spre-
membe zakona oz. sestavi
sveta fundacije. Gre namreč
za zelo veliko denarja. Am-
pak ne tistega, ki so ga doslej
prejemale humanitarne orga-
nizacije bolnikov.

M. Brilej

P.S.

Medtem, ko v Dializnem gla-
sniku pišemo o tej zadevi, poga-
janja o sestavi sveta fundacije in
delitvenih razmerjih še poteka-
jo. Medtem, ko je časopis izšel
je morda zadeva v Državnem
zboru že končana.

Seja skupščine

Zveze društev ledvičnih bolnikov Slovenije

Novo vodstvo ZDLB

V Ljubljani je bila 31.5.1997 14. seja skupščine Zveze
društev ledvičnih bolnikov Slovenije. Predstavniki društev
so sprejeli zaključni račun Zveze za leto 1996, obravnavlai
finančno situacijo v letošnjem letu, uskladili statut Zveze z
zakonom in izvolili novo vodstvo.

Novo vodstvo ZDLB Slovenije - izvršni odbor

Ivan Logar Ljubljana - predsednik
Martin Brilej Litija - podpredsednik
Mirjana Čalič Ljubljana - sekretarka
Zvonko Gosar Ljubljana
Franc Režonja Maribor
Jože Soršak Zreče
Pavel Podlipnik Ljubljana

Nadzorni odbor:

Franc Založnik Celje
Dilica Loredana Izola
Irena Požun Novo mesto

predsednik komisije za šport: Franc Pohlin

♦ Maribor

Erih E. Čeh

Izletniška trilogija

1. izlet: ARBORETUM

V maju naš je prvi bil izlet,
že takrat smo rekli:
"Prihodnjič grem - spet!"

Prot' Lublan smo ga mahnili,
da v Arboretumu na barvah cvetja
oči smo si - spočili.

Nekdo obljubil je soprogi "teglček" prine-
sti,
a kaj,
ko na "štantu" dal se je medici sladki -
zmesti...

V Zrečah lepo so nas sprejeli,
napolnili nam želodčke;
oh, najraje bi jih kar - objeli.

Pot še ni bila končana.
Dobrotam kmečkim
in gibanici sladki nasprot' je b'la - ubrana.

Vodič pa stresal nam je takšne vice,
da nekaterim sestricam
skoraj potrebne bi bile - plenice...

Kdor bil je priden, Jasna mu je dala keks.
Nič hudega, če bil je trd
in pravišnji le za kakšen - seks...

Na koncu bil je zadovoljen tud' predsednik
Franc.

Ob slovesu je obljubil:
"Izlet naslednji odet naj bo v še večji -
"glanc"...

2. izlet: AVSTRIJA

Ko drugič smo se zbrali,
kljub oblakom
se hrabro v Österreich podali.

Mrcina nadstropna avtobusna je rohnela,
tistim zgoraj
korajža zarad' tega prav nič ni - splahnela.

Kapljice žlahme tud' nekaj je bilo zastonj.
Nič čudnega potem,
če kdo obnašal se je kot - konj...

Ko Vojvodski smo prestol zapustili,
v cerkvi Gospe Svete
vsak svoj očenaš - zmolili.

Minimundus nas je tud' navdušil,
čeprav Pinocchio z orodjem svojim
ekspонатov nekaj skoraj bi - porušil...

Kosilo res bilo je mere prave,
četudi mnoge
strah bilo je zrezkov iz nore - krave...

Na poti proti domu dežja ni več bilo kot za
prgišče,
problem je bil le
najti a la carte - stranišče...

V Puščavi so nas žganci in obara čakali,
zaradi lastnega vina pa so nam glavo
oprali,
zato kaj hitro smo se domov - podali.

Razhudil se je predsednik Franc: "Gospod-
je, ne ga srat!
Zaradi "štosov" takšnih,
kar nekaj časa ne bom mogel spat."

Slovo bolj kislo je bilo.
No ja,
do naslednjega izleta - kar bo pač bo...

3. izlet: MADŽARSKA

Pravijo, da gre v tretje rado.
Posebej še,
če izlet preide ti - v navado.

Madžarom divjim smo se naprot' peljali
in na prehodu mejnem
njih carinsko delo hitro - "občudovali"...

V Hevizu nas sonce je sprejelo,
postanek pravšnji
za sirčka kupit in salamo ogrsko - debelo.

Keszthely s krasnim dvorcem se ponaša.
Ko ogled končan je,
Lilije od utrujenosti kar - zanaša.

Balaton je tud' ko morje pravo.
To, jezero?
Sploh ne gre nam v - glavo.

Kosilo pravo, pa še Tokaj za pit.
Le palačinke z orehi
nekaterim niso šle v - rit...

Potem mornarji smo postali,
ko s trajektom
urno čez jezero smo se - podali.

Proti domu naravnost hoteli smo "opičit",
a kaj,
ko predsednika želodec je začel - črvičit.

Izlet Mariborčanov v Arboretum Volčji potok je bil prijeten in dobre volje je bilo na pretek.

*"Sereš-kenjaš plac" postal je nuja,
pa četudi
zarad' tega avtobus - zamuja.*

*"Šinor" naslednja je bila postaja,
a v spominu lepem
nam prav nič ne - ostaja.*

*"Ne zdaj s "pouštri" in "madracami" ga
srat!*

*Mi vendar domov odšli bi radi spat.
Klinc Bavario naj gleda,
ne bom večerjal,
saj še sit sem od - obeda...*

*V avtobusu moreče nato bilo je vzdušje.
Še predsednika Franca
lotilo se je - malodušje...*

*"Lilije drage moje! Če vam nisem všeč,
povejte,
pač ne bom predsednik - več..."*

*Ko se mu je jeza ohladila
in malce trma popustila,
glava znova novih je idej - rodila...*

Na izlet gremo!

Izleti so priljubljena oblika dejavnosti društev ledvičnih bolnikov. Vedno je prijetno, zanimivo in dan z izletom ostane še dolgo v lepem spominu. Na posnetku: z izleta mariborskega društva.

♦ Novo mesto

Letna skupščina dializnih bolnikov

Marca letos smo imeli člani društva dializnih bolnikov Novo mesto letno skupščino.

Naši vodilni člani so razčlenili uspešno poslovanje preteklega leta in predložili plan za leto 1997.

Navzoči so bili tudi zdravniki in naše sestre. Dr. Starc nam je predložil težave, ki spremljajo delo na dializnem oddelku in razkril načrte, ki naj bi te težave odpravili.

Dr. Kosminova je odgovarjala na vprašanja o dializi.

Zanimivo je bilo predavanje psihiatra, dr. Petra Kapša, ki nam je na preprost način razložil duševno stanje, ki spremlja dializo, sestra Mari pa, ki med drugimi poskrbi za to, da nismo osamljeni, s predlogi kje in kdaj naj bi imeli družabna srečanja.

Imeli smo tudi razstavo ročnih del, s katero smo pokazali, da smo kar dejavni.

Po zelo uspešnem srečanju in dobrem kosilu smo se še pogovorili o medsebojnih izkušnjah in problemih, s katerimi se vsakodnevno srečujemo.

Kafol Marija

Razstava ročnih del je vzbudila obilo zanimanja

ZDLB še brez prostora

Zveza društev ledvičnih bolnikov Slovenije že vseskozi od ustanovitve leta 1989, deluje v popolnoma improviziranih razmerah. Kljub temu, da je poslovanje zveze v današnjih razmerah razvoja in uporabe informacijskih sistemov vezano tako na telefone, telefakse in vse druge običajne načine komuniciranja znotraj Slovenije in z drugimi državami, člani vodstva zveze

še vedno delajo z domačimi telefoni in drugimi sredstvi. Pri tem je seveda nemogoče organizirati urejeno administracijo, arhiv, podatke in drugo. Pa vendar nekako gre. Upajmo, da bo nov sistem financiranja humanitarnih organizacij bolnikov preko fundacije prinesel kaj boljšega, ali bolj konkretno, več denarja.

M.B.

Zvezo je vodil osem let

Na seji skupščine Zveze društev ledvičnih bolnikov Slovenije, ki je bila zadnji dan v maju letos je bil po osmih letih razrešen funkcije predsednika ZDLB Slovenije Pavle Podlipnik. Delegati na seji so se mu iskreno zahvalili za vse njegovo obsežno delo v dveh mandatih in mu za to izrekli tudi priznanje.

Pavle Podlipnik je ZDLB Slovenije pravzaprav postavil temelje. Iz skromne organiziranosti nekaj društev je v osmih letih zrasla dobro organizirana skupnost društev, ki jih je danes že deset, v postopku ustanavljanja pa sta še dve.

Bolj kot organiziranost pa je bila pomembna vsebina dela. V preteklem obdobju smo ledvični bolniki v okviru društev in zveze marsikaj dosegli in doživeli, vse to pa je nedvomno prispevalo k našemu kvalitetnejšemu življenju, zdravljenju in statusu. Nedvomno gre Pavlu Podlipniku največja zasluga za to, da je ZDLB Slovenije postala to kar je danes.

Pavle Podlipnik bo še naprej član izvršnega odbora ZDLB in predstavnik ZDLB v združenju humanitarnih organizacij bolnikov pri oblikovanju Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij bolnikov v Sloveniji.

Priznanjem in zahvalam za minulo delo in želim za uspehe tudi vnaprej, se pridružuje uredništvo Dializnega glasnika. Novemu predsedniku ZDLB Slovenije Ivanu Logarju pa prav tako želimo nadvse uspešno delo.

Poleti v Čateške toplice

Izvršni odbor ZDLB Slovenije je pod vodstvom novega predsednika Ivana Logarja sprejel predlog komisije za šport, ki jo vodi Franc Pohlin, da se avgusta letos organizira poletno srečanje dializnih in transplantiranih ledvičnih bolnikov, svojcev, prijateljev, zdravnikov, sester in drugih v Čateških Toplicah. Srečanje bodo spremljala tudi tekmovanja v plavanju in morda tenisu.

Razpis z datumom srečanja ter informacijami o tekmovanjih bo vsem društvom posredovala komisija za šport.

M.B.

Svetovne športne igre transplantiranih bodo letos v Sidneyu

Po uspešnem nastopu slovenske ekipe bolnikov s transplantirano ledvico predlani v Manchesteru, potekajo tudi intenzivne priprave za udeležbo na letošnjih 11. svetovnih športnih igrah transplantiranih, ki bodo od 29. septembra do 5. oktobra letos v Sidneyu v Avstraliji.

Slovenska ekipa je prijavila 13 tekmovalcev, ki se predvsem individualno pripravljajo na nastop. Največja težava je seveda denar, ki ga bodo udeleženci iger zbrali sami pri raznih sponzorjih. Skupščina ZDLB Slovenije pa je tudi odobrila sistem zbiranja sredstev s plačilom računov za izdajanje Dializnega glasnika. Ker so različni sponzorji delno ali v celoti plačali stroške izdaje zadnjih treh številčk Dializnega glasnika, je bilo na ta način dolgej zbrano 850.000 SIT. Ker pa so stroški za enega udeleženca med 400.000 in 450.000 SIT bo v primeru, da udeleženci ne bodo zbrali dovolj denarja, o selekciji sprejeta odločitev v komisiji za šport.

Naši ekipe seveda želimo, da zbere dovolj denarja in da uspešno nastopi na svetovnih športnih igrah.

M.B.

Za počitniško dializo, predavanje in šport

Na pretekli seji skupščine ZDLB Slovenije je bil sprejet tudi sklep o razproeditvi sedaj razpoložljivih sredstev Zveze v višini 700.000 SIT in sicer: 400.000 SIT za dializo v drugem kraju (počitniška dializa), vsakemu od desetih društev po 40.000 SIT. Če bodo zbrana vsa planirana sredstva, bo društvom nakazano še 800.000 SIT za ta namen.

Za tradicionalno predavanje, ki ga organizira društvo VIVA v Zrečah, je bilo namenjeno 100.000 SIT.

Za reprezentančne izdatke ekipe Slovenije na svetovnih športnih igrah transplantiranih v Sidneyu, pa je bilo namenjenih 200.000 SIT.

M.B.

Društva ledvičnih bolnikov v Sloveniji

DRUŠTVO:	NASLOV SEDEŽA	predsednik društva naslov
DLB PTUJ	SPLOŠNA BOLNICA CENTER ZA DIALIZO 2250 Ptuj tel. 062-771-551	ČARGAN VEKOSLAV Tibolci 22 2272 Gorišnica tel. 062-795-025
DLB SLOVENJ GRADEC	SPL. BOLNICA SLOVENJ GRADEC CENTER ZA DIALIZO 2380 Slovenj Gradec tel. 0602-771-551	ČERNJAK BOJAN Podjunska 16 2392 Mežica tel. 0602-35-385
DLB JUŽNE PRIMORSKE	SPL. BOLNICA IZOLA CENTER ZA DIALIZO 6310 Izola tel. 066-67-691	CARL KLAVDIJ Kozinova 9 6320 Lucija tel. 772-521
DLB CELJE	SPL. BOLNICA CELJE CENTER ZA DIALIZO 3000 Celje tel. 063-441-133	ALOJZ ARKO Ul. krških žrtev 18 8270 Krško tel. 0608-31-427
DLB LJUBLJANA	KC LJUBLJANA CENTER ZA DIALIZO Zaloška 13 1000 Ljubljana tel. 061-315-790	ZVONKO GOSAR Jamnikarjeva ul. 53 1000 Ljubljana tel. 061-273-106
DLB "VIVA" ZREČE	CENTER ZA NEFROLOGIJO IN DIALIZO ZREČE Cesta na Roglo 15 3214 Zreče tel. 063-762-521	JOŽE SORŠAK Škalce 76 3210 Slovenske Konjice tel. 063-753-522
DLB SEVERNE PRIMORSKE REGIJE ŠEMPETER PRI NOVI GORICI	SPL. BOLNICA CENTER ZA DIALIZO 5290 Šempeter pri Novi Gorici tel. 065-31-811	SREČKO PRAČEK Col 78 5273 Col tel. (NG) 065-68-302
DRUŠT. KRONIČNIH LEDVIČNIH BOLNIKOV DOLENJSKE	SPL. BOLNICA NOVO MESTO CENTER ZA DIALIZO 8000 Novo mesto tel. 068-391-61-00	MIRKO PLANINC Pot na Polšco 1 8270 Krško tel. 0608-31-633
DLB "LILIJA" MARIBOR	SPL. BOLNICA MARIBOR CENTER ZA DIALIZO Ljubljanska 5 2000 Maribor tel. 062-512-441	FRANC REŽONJA Ul. Arnolda Tovornika 8 2000 Maribor tel. 062-37-137
DLB ZASAVJA, TRBOVLJE	SPL. BOLNIŠNI. TRBOVLJE Rudarska c. 7 1420 Trbovlje tel. 0601-26-522	MIHAJLO KIČANOVIČ Petelinkarjeva 3 1412 Kisovec tel. 0601-71-280
ZVEZA DRUŠTEV	KC ZALOŠKA 7 Ljubljana	Ivan Logar - 061-752-505 Mirjana Čaljač - 061-318-871 Pavel Podlipnik - 061-753-144 Martin Brilej - 061-881-286 Franč Pohlin - 061-727-148

Vprašanje:

(Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije)

Ledvični bolniki, ki se zdravijo s hemodializo v slovenskih centrih, imajo željo in potrebo, da vsaj na vsaki dve leti za krajši čas spremenijo kraj bivanja in dialize. V teh primerih gre za dializo v tujini, ker v Sloveniji v letni sezoni ni za vse dovolj možnosti. Določeno število bolnikov se tako odloči za bivanja in dializo v tuji državi. Največkrat gre za dializni center v hrvaškem Rovinju, so pa tudi želje za center Struga v Makedoniji in drugje.

Doslej je Zavod pokrival stroške dialize v drugih državah na način, s katerim je povrnil bolniku plačilo dializ na osnovi predloženega plačanega računa. S tem pristopom so lahko tako obliko dializiranja v tujini koristili le bolniki, ki so materialno sposobni založiti

sredstva. Teh bolnikov je v Sloveniji manj kot 10 procentov.

Naša želja je, da bi obliko potrebne spremembe kraja bivanja in dialize omogočili tudi tistim bolnikom, ki finančno niso sposobni zalagati dokaj velikih zneskov. Predlagamo, da odgovorni v Zavodu razmislite o načinu plačila določenega števila bolnikom v letu na način, s katerim bi na osnovi garancije ali na podoben način brez gotovinskega plačila, uredili njihovo dializo v tujini.

Glede na to, da je poletna sezona 1997 že pred vrati, vas prosimo, da nam v doglednem času sporočite vaše stališče in možnosti za ureditev plačil.

Lepo pozdravljeni,

ZDBL Slovenije

Odgovor:

Prejeli smo vaše zaprosilo za odobritev akontacije v primerih, ko vaši člani potrebujejo dializo v tujini. Žal nam sedanji predpisi ne omogočajo, da bi ustregli vaši želji. Vaši člani bodo morali zato pri izbiranju kraja dopusta upoštevati, kje je možno direktno plačilo našega zavoda tujemu zdravstvenemu zavodu ali pa ravnati enako kot doslej, to je plačati stroške in nato uveljavljati povračilo.

Razumemo stisko, ki se ob tem pojavlja, vendar vam moramo navesti, da veljavni predpisi po novem, to je od leta 1995 dalje, za takšne primere ne določajo več plačila stroškov v tujini. Edina izjema so osebe, ki potrebujejo zdravstvene storitve v določenih časovnih obdobjih, če si za to pridobijo predhodno soglasje našega Zavoda. Iz te določbe lahko razberete, da smo že ob pripravi Pravil imeli v mislih vašo skupino in tudi poiskali določeno rešitev, ki za druge zavarovane osebe ne velja. V kolikor odhajate v države, s katerimi ima Slovenija sklenjene konvencije, lahko v nekaterih primerih

dobite soglasje za zdravljenje v tuji državi in vam v tem primeru ni potrebno plačati. Enako velja tudi za Hrvaško, vendar je potrebno opraviti dializo v javni zdravstveni mreži in v tem primeru ne bi smelo biti nobenih težav, če bi zavarovanec predložil potrjeno zdravstveno izkaznico in naše soglasje.

V pismu predlagate tudi ureditev garancije, kar bi se v nekaterih primerih sicer dalo urediti, pri čemer je potrebno vedeti, da je povračilo lahko določeno največ v višini povprečne cene tovrstnih storitev v Sloveniji in da je torej lahko garancija finančno omejena, torej odvisno za katero državo gre. Vprašanje je tudi, ali je zdravstveni zavod, kjer želite, da se opravi dializa, pripravljen sprejeti garancijo.

Opisali smo vam vse možne načine ureditve tega vprašanja, ki so v okvirih veljavnih predpisov. Upamo, da boste v njih lahko našli ustrezno rešitev za vaše člane.

Lep pozdrav!

Zavod za zdravstveno
zavarovanje Slovenije

Treutek za razmisek

Lažje je priti do vizitke, kot diplome.

Od politike imajo korist samo politiki.

Bolj kot šolan pes, je potreben vzgojen lastnik.

(M.Brilej)

*Zdravi so bogatejši od bogatih.
(latinski pregovor)*

Dvajset let z dializo

Sem Čuk Pavel. Z dializo v Kliničnem centru sem pričel pred dvajsetimi leti, star štiriinajst let in pol. Na začetku se sploh nisem zavedal, kaj to pomeni, sčasoma pa sem bil, glede na psihozo, ki je takrat prevladovala na tem oddelku, skupaj z drugimi pacienti, še kar srečen, da živim. Zaradi "slabe" dialize, ki je bila tedaj še v začetni fazi, je namreč veliko "sotrpinov" odšlo na drugi svet.

Z leti in velikim prizadevanjem zdravnikov, sester in drugega osebja ter z njihovim sledenjem novostim na tem področju, je dializa v Ljubljani postajala vse boljša in boljša, tako da so tudi naša in s tem tudi moja pričakovanja od življenja z dializo postajala večja, vedrejša in realnejša. Prepričan sem, da se da tudi z dializo živeti dolgo in

kakovostno življenje, seveda če imamo do njega in do dialize pozitiven odnos. V prostem času se namreč vedno bolj ukvarjam z rekreacijo (igram tenis, košarko in hodim v hribe), tako da imam zadnje leto najboljšo kondicijo, odkar hodim na dializo.

Ves čas se dializiram v Kliničnem centru trikrat tedensko od pet do šest ur. Večkrat so me sicer vabili v druga dva centra v Ljubljani, vendar ostajam zvest tukajšnji dializi zato, ker sem tu zadovoljen kljub manjšim občasnim konfliktom, do katerih prihaja tako kot tudi v vsakodnevni medsebojni odnosih v življenju in sem obenem hvalen za teh dvajset let. V tem času sem bil tudi enkrat transplantiran, a le za en teden.

Upam, da bodo, ne glede na moralno in materialno "krizo" zadnjih let v zdravstvu in naši družbi, "doktorji" še naprej ostali zdravniki v pravem pomenu besede, tako da bomo tudi mi, ki smo "malo

bolni" še naprej optimistično gledali v življenje.

Ob tej priložnosti se iskreno zahvaljujem vsem, ki so kakorkoli pripomogli k mojemu uspešnemu dializiranju.

Čuk Pavel

Moja zgodba

Spominjam se, da sem nekoč gledal film o dializnem bolniku in sam pri sebi rekel, da bi raje umrl kot pa da bi bil odvisen od dializnega aparata. Toda usoda je šla svojo pot in moral sem se soočiti s hudo okvaro ledvic, ki so mi jo ugotovili v šempeterski bolnišnici. Za našo družino je bil to pravi šok, saj smo bili navajeni, da sem bil vedno zdrav in opravljal težja dela pri gradnji hiše. Toda v trenutku, ko so mi povedali, da mi bodo ledvice vsak čas odpovedale, se je vse spremenilo. V družini smo na prvo mesto postavili moje zdravje. Zadali smo si nalogo, da moram čimdlje ohraniti svoje ledvice v mejah normalnega funkcioniranja. Da bi to nalogo dobro opravili, smo se začeli zanimati za zdrav način življenja, predvsem pa za zdravo prehrano, ki je predpogoj za zdravje. Z zdravo prehrano mi je uspelo živeti brez dializnega aparata še eno leto in pol. Toda kar naenkrat se mi je stanje hitro poslabšalo in moral sem na dializo. V naslednjih šestih mesecih sem dializo obiskoval dvakrat tedensko. Po vsa-

ki dializi sem se počutil zelo izčrpanega in imel sem hude glavobole. Med tem časom so mi tudi naredili vse potrebne preiskave, da bi me uvrstili na čakalno listo za transplantacijo. Spominjam se, da nisem verjel, da bi kdaj dobil ledvico, zato sem se raje poskušal sprijazniti s svojo boleznijo. Toda doživel sem še eno presenečenje. Komaj tri tedne zatem, ko sem bil vpisan na čakalno listo, je sredi noči pozvonil telefon, iz Kliničnega centra so mi sporočali, da imajo ledvico, ki ustreza mojemu telesu. Sedaj mineva peto leto od tiste noči. V tem času sem imel nekaj manjših težav, vendar bi se ob morebitni odpovedi ledvice, ponovno odločil za transplantacijo.

Na koncu svoje zgodbe želim vzbuditi vse tiste dializne bolnike, ki se mogoče bojijo transplantacije, naj sprejmejo tako srečo z odprtimi rokami, saj glede na strokovnost in previdnost zdravnikov nimajo česa izgubiti, lahko se samo rešijo dializnega aparata.

Benčič Peter

Planinski krst na vrhu Triglava.

Dializa

*Zastrupljeno je telo,
ki včasih zdravo je bilo,
ga dializa zdaj obnavlja,
ne more pa vrniti zdravja.*

*A sreča se je dokazala,
ko prave je ljudi izbrala,
ki nam lajšajo težave,
ko priključijo naprave.*

*V krogu smo, ki se ponavlja,
neskončno si želimo zdravja,
in vedno v srcu zaboli,
spomin na zdrave, srečne dni.*

*Zato Vam vsem iskrena hvala,
ki v stiski ste nam pomagali.
Vso srečo bi Vam rada dala
v življenju, ki je še pred Vami.*

Kafol Marija

ZA DOBRO VOLJO

Nemškemu zdravniku H. Schmidtu je kolega potožil:
"Veš, zgodilo se mi je nekaj zelo nerodnega. Moj paicent, ki
sem ga zdravil za pljučnico, je umrl zaradi jeter."

"Meni se to nikoli ne zgodi," odvrne Schmidt, "Kogar jaz
zdravim za pljučnico, za pljučnico tudi umre."

Mati gre s svojo sedemnajstletno hčerko k zdravniku.
Zdravnik pogleda hčerko in ji reče:

"Slecite se gospodična!"

"Toda, gospod zdravnik, k vam sem prišla na pregled
jaz!" se vmeša mati.

"A tako? Potem mi prosim pokažite jezik."

ISKRAEMECO +_

ISKRAEMECO +_

*"Naš cilj je doseči
harmonično delovanje človeškega telesa"*

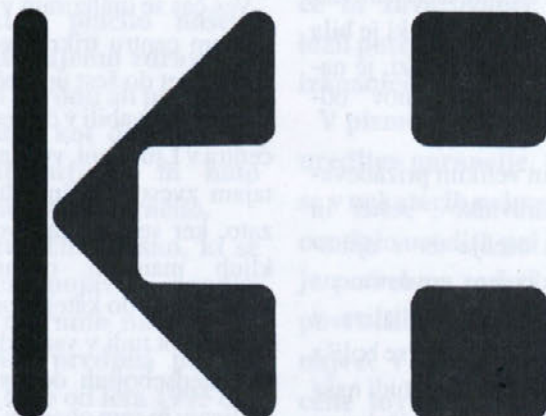
HOSPAL, povsem predan hemodializnemu
zdravljenju, je bil od nekdaj v ospredju s
svojimi tehnološkimi odkritji in inovacij-
skimi zasnovami.

Ponosni smo na te dosežke, zato še naprej
ostajamo predani iskanju najboljših rešitev
v oskrbi hemodializnih bolnikov.

HOSPAL

Posvečeno popolnemu ravnotežju

KEMOFARMACIJA

Lekarne, bolnišnice, zdravstveni domovi in
veterinarske ustanove večino svojih
nakupov opravijo pri nas.

Uspeh našega poslovanja temelji na
kakovostni ponudbi, ki pokriva vsa
področja humane medicine in veterine, pa
tudi na hitrem in natančnem odzivu na
zahteve naših kupcev.

KEMOFARMACIJA – VAŠ ZANESLJIVI DOBAVITELJ!

Veletrgovina za oskrbo zdravstva, d.d. / 1000 Ljubljana, Cesta na Brdo 100
Telefon: 061 12-32-145 / Telefax: 271-588, 271-362

Dializni glasnik izdaja Zveza društev ledvičnih bolnikov Slovenije, Ljubljana, Zaloška 7. Uredniški odbor: Martin Brilej (glavni in odgovorni urednik), Zvonko Gosar, Mirjana Čalić, doc. dr. Staša Kaplan-Pavlovčič, dr. med., asist. mag. Jelka Lindič, dr. med., doc. dr. Jadranka Buturovič-Ponikvar, dr. med. Tehnični urednik: Drago Pečenik. Grafična priprava: Multigraf, d.o.o., Ljubljana. Tisk: Tiskarna ACO, Litija. Po Mnenju Ministrstva za kulturo RS št. 415-438/92 mb z dne 4. 6. 1992, šteje Dializni glasnik med proizvode, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po znižani 5% stopnji.